

Vargha Károly
(Szentlászló, 1914. november 7 – Pécs, 1993. március 18.)
főiskolai tanár, zenei szövegíró és műfordító.

Az 1967. évi újjáalakulás során 1967-ben a nemzetiségi szakosztály első elnöke

A szigetvári és a pécsi polgári fiúiskola után a Pécsi Püspöki Tanítóképző Intézetben 1929–34: tanítói oklevelet szerzett. 1938–39: állami ösztöndíjasként összehasonlító néprajzi és népzenei tanulmányokat végez a berlini Collegium Hungaricumban. 1939–40: Szegeden, a Polgári Iskolai Tanítóképző Intézetben hallgató, egyidejűleg részt vett Sík Sándor egyetemi irodalmi és költészettani szemináriumán. 1939: magyar-német-történelem szakos tanári diplomát kapott.

1941: a szegedi Tudományegyetem bölcsészdoktora. 1941: a Tanítóképző Intézet Tanárok Apponyi Kollégiumának tagja. 1941–48: Szegeden, a Királyi Katolikus Tanítóképző Intézetben, Kőszegen és Baján, az Állami Tanítóképző Intézetben tanított. 1944–45: katonai szolgálatban. 1949–51: a pécsi Állami Pedagógiai Gimnázium tanára. 1951–56: a pécsi Pedagógiai Főiskolán oktat a magyar nyelvi tanszéken. 1956–: megszervezte és vezette a Pécsi Tanárképző Főiskola német tanszékét, amely később a német-nemzetiségi és kisebbségi honismereti kutatás bázisa lett. Itt dolgozott nyugdíjazásáig, 1975-ben nyugdíjba vonult.

Gyűjtötte és közzétette a régió német bányászmeséit, a magyar és a német mondákat, a nemzetiségi népdalokat és egyházi énekeket. Az utóbbiak közzétételén együtt dolgoztak Galambos-Göller Ferenc pécsi plébánossal. Kiadása halála miatt elmaradt. Händel, Bach, Haydn és más német zeneszerzők szövegeit fordította és prozódiaileg ellenőrizte. Rendszeres munkakapcsolatban állt Kodály Zoltánnal és Bárdos Lajossal. 1960: megszervezte a Dél-dunántúli honismereti kutatás- és a gyűjtőmozgalmat, 1965: elindította a honismereti konferenciákat és publikációit.

1978: az Esslingeni Művészeti Akadémia Georg Dehio-, 1985: a Magyarországi Németek Kulturális díját, 1992: Notitia Hungariae kitüntetését és Pro Civitate-, ill. Nikolaus Lenau-díjat kapott.

Bár nem volt német származású – írják méltatói -, azonban elévülhetetlen érdemeket szerzett a magyarországi német nemzetiség körében. Népdalokat gyűjtött, német miseénekeket komponált, megalapította és vezette a pécsi német templomi kórust. 1957-ben megalapította a Pécsi Pedagógiai Főiskolán a Német Tanszékét, amellyel lefektette a dél-Magyarországi német tanárképzés alapjait.

Városában emléktábla őrzi emlékét.

Művei: A délkeleti Zselic. (disszertáció) Kaposvár, 1941; A földalatti birodalom. A Baranya megyei bányászok meséiből. Rónai Bélával. Bp. 1956; Rejtett kincsek nyomában. Rónai Bélával és Muszty Lászlóval. Pécs, 1960; Mohács és környéke. Pécs, 1961; Baranya és Pécs bibliográfiája. Csekey Istvánnal. Pécs, 1964; Baranya első Honismereti Olvasókönyve. Pécs, 1965; Baranya második Honismereti Olvasókönyve. Pécs, 1975; Rotes Röslein aus dem Liederschatz der Deutschen in der Branau/Baranya. Bp., 1986; Die Legende von der heiligen Elisabeth. Liszt F. Szt. Erzsébet legendája magyar szövegfordítása Bp., 1986; A magyarországi németek, énekes és hangszeres népzenejük, népviseletük. Tímár Irmával és Lantosné Imre Máriával. Pécs, 1987; Rosmarin aus dem Liederschatz der Deutschen in der Tolnau/Tolna Bp. 1988.

Forrás:

<http://www.lexikon.katolikus.hu/V/Vargha.html>

Tímár Irma: Vargha Károly, Baranya honismereti kutatója és a hazaszeretet ébresztője.
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszagi_nemzetisegek/nemetek/beitrag_e_der_volkskund_e_der_ungarndeutschen/1997/pages/006_vargha_karoly_baranya_honismereti_kutatoja.htm